

Ομιλία Υπουργού ΒΕΤ

κ.Κώστα Σημίτη

Θεσσαλονίκη 14 Φεβρουαρίου 1995

Πιλοτικό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η κοινωνία μας τα αμέσως επόμενα χρόνια θα βρεθεί αντιμέτωπη με θεμελιώδεις επιλογές, οι οποίες θα προκαθορίσουν την πορεία των επόμενων δεκαετιών. Κεντρικό ρόλο θα παίξουν οι εξελίξεις στην τεχνολογία, και ιδιαίτερα αυτές που σχετίζονται με τις εφαρμογές της ψηφιακής τεχνολογίας, αυτό που λέγεται η 'κοινωνία της πληροφορίας'.

Η κοινωνία της πληροφορίας επιφέρει θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο που συνδιαλέγεται ο άνθρωπος με το περιβάλλον του κατά την διαδικασία παραγωγής. Όπως η βιομηχανική επανάσταση απελευθέρωσε την παραγωγή από τους περιορισμούς της μυϊκής δύναμης, έτσι και η ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να την απελευθερώσει από τους περιορισμούς που θέτουν οι σημερινές μέθοδοι αντίληψης και ελέγχου. Όπως και τότε, το αποτέλεσμα σήμερα θα είναι μια δραματική αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, αλλά μέσα σε μια κοινωνία και οικονομία ριζικά διάφορη από το σημείο εκκίνησης. Οι κυβερνήσεις, αλλά και οι διοικήσεις των επιχειρήσεων ευρίσκονται τώρα στο ίδιο σημείο που ήταν οι ανάλογοί τους ακριβώς πριν από δύο αιώνες, όταν είχαν εμφανιστεί οι πρώτες εφαρμογές της νέας τεχνολογίας της ατμομηχανής, αλλά ακόμη δεν είχε διαφανεί ούτε η σημασία της ούτε το σύνολο των κοινωνικών προεκτάσεών της. Στο κατώφλι των επαναστατικών αλλαγών της κοινωνίας της πληροφορίας απαιτείται μια συνολική μακροπρόθεσμη στρατηγική, η οποία θα μας οδηγήσει στην ολοκλήρωση των αλλαγών σε μερικές δεκαετίες. Οι επιλογές που θα γίνουν τώρα θα επηρεάσουν άμεσα τον τρόπο που θα ζούν οι επόμενες γενεές.

Οι εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον, στο διεθνές εμπόριο και συνεπώς στον

διεθνή καταμερισμό εργασίας επιβάλλουν άμεσες αντιδράσεις στην τεχνολογική πρόκληση. Παρατεταμένη αναποφασιστικότητα ή αγκύλωση των διαδικασιών απόφασης δεν θα οδηγήσει μόνο σε καθυστέρηση των εξελίξεων, αλλά απλά θα τις μετατοπίσει εκτός της Ελλάδος ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλοι θα επωφεληθούν. Εξίσου, αν όχι περισσότερο επικίνδυνο, είναι να ληφθούν αποφάσεις χωρίς πλήρη επίγνωση του συνεπαγόμενου κόστους και να αναιρεθούν εκ των υστέρων. Συνεπώς τόσο η αναποφασιστικότητα όσο και η βεβιασμένη λήψη αποφάσεων θα έχουν αρνητικά αποτελέσματα.

Η ψηφιακή τεχνολογία ανοίγει σήμερα ανάλογες προοπτικές προς την βιομηχανική επανάσταση. Η μετατροπή πληροφοριών σε ψηφιακά δεδομένα δίδει την δυνατότητα επαναστατικών αλλαγών στην παραγωγή, μεταφορά και αξιοποίηση όγκου πληροφοριών αδιανόητου για τις ανθρώπινες δυνατότητες. Όπως και στην βιομηχανική επανάσταση η ανταπόκριση στις νέες τεχνολογικές προκλήσεις θα οδηγήσει σε ριζικές αλλαγές στον διεθνή καταμερισμό της εργασίας. Οι αλλαγές αυτές θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις προοπτικές ευημερίας κατά τις πρώτες δεκαετίες του 21ου αιώνα.

Σε αντίθεση με την εκβιομηχάνιση των αρχών του αιώνα μας, οι οίκονομοι για ελληνική επιτυχία στην ψηφιακή επανάσταση είναι πολύ ευνοϊκότεροι. Η νέα τεχνολογία δεν ευνοεί την μεγάλη κλίμακα παραγωγής, και έτσι το μικρό σχετικά μέγεθος της ελληνικής αγοράς δεν θα αποτελέσει μειονέκτημα. Παράλληλα, ο παράγων αποφασιστικής σημασίας είναι η ύπαρξη υψηλής στάθμης ανθρώπινου δυναμικού. Το ελληνικό επιστημονικό αλλά και επιχειρηματικό δυναμικό μπορεί να είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία της ελληνικής κοινωνίας της πληροφορίας. Τέλος, το πεπαλαιωμένο τεχνολογικό υπόβαθρο που υπάρχει σήμερα, κυρίως στην υλική υποδομή, δημιουργεί ελάχιστες τεχνολογικές δεσμεύσεις και δεν εμποδίζει την ταχύτατη μετάβαση στην τελευταία λέξη της τεχνολογίας.

Συνεπώς, μια κατάλληλα συντονισμένη και οργανωμένη ελληνική προσπάθεια στην κοινωνία της πληροφορίας έχει κάθε δυνατότητα να καλύψει το χάσμα που υπάρχει

τώρα μεταξύ της Ελλάδας και των προηγμένων χωρών στην αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας. Σε ένα τομέα που αναπτύσσεται ραγδαία διεθνώς, αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα μπορεί να βρεθεί στην θέση να συμμετέχει στην διαμόρφωση των νέων κανόνων του παιχνιδιού, του νέου διεθνούς καταμερισμού εργασίας.

Στην ελληνική στρατηγική για την κοινωνία της πληροφορίας, κεντρική σημασία πρέπει να δοθεί στην περιφέρεια. Λύσεις και εφαρμογές που θα εφαρμοστούν σε εθνικό επίπεδο είναι σημαντικό να δοκιμαστούν πρώτα σε μικρότερη κλίμακα. Ομως, η εφαρμογή πρώτα στην περιφέρεια κεντρικής Μακεδονίας έχει ευρύτερη σημασία, αφού οι πρώτοι που θα επωφεληθούν από τις εφαρμογές του πιλοτικού προγράμματος θα αντιπροσωπεύουν από τις δυναμικότερες περιοχές της Ελλάδας και της ελληνικής παραγωγής με σημαντικές διεθνείς διασυνδέσεις. Συνεπώς οι οιωνοί για την επιτυχία του πιλοτικού προγράμματος είναι ιδιαίτερα ευνοϊκοί, η δε επιλογή της Κεντρικής Μακεδονίας ιδιαίτερα ευτυχής.